

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců Mgr. Jiřího Gottwalda a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., v právní věci žalobce **J. J.**, s místem podnikání Renoty 32, Uničov, zastoupeného Mgr. Richardem Frommerem, advokátem se sídlem Ostružnická 6, Olomouc, proti žalovanému **Státnímu úřadu inspekce práce** se sídlem Kolářská 451/13, Opava, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. 4684/1.30/12/14.3 ze dne 4. února 2013, ve věci správního deliktu,

t a k t o :

I. V řízení se **p o k r a č u j e .**

II. Rozhodnutí žalovaného č. j. 4684/1.30/12/14.3 ze dne 4. února 2013 se **z r u š u j e** a věc se **v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žalovaný je **p o v i n e n** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 12 228,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Richarda Frommera, advokáta se sídlem Ostružnická 6, Olomouc.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. 4684/1.30/12/14.3 ze dne 4. února 2013, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj se sídlem v Ostravě č. j. 17827/10.72/12/14.3 ze dne 30. 10. 2012, jímž byla žalobci uložena pokuta ve výši 250 000,- Kč za spráchní správního deliktu spočívajícího v umožnění výkonu nelegální práce M. H. v provozovně žalobce ve dnech 19. – 23. 3. 2012.

Žalobce namítal, že paní M.H. v rámci zkoušky vykonávala činnosti dle pokynů zástupce zaměstnavatele, avšak dle dohody neměla obdržet za svou činnost mzdu, jak i sama uvedla do protokolu o průběhu kontroly. Žalobce dále namítal, že při kontrole nebyly dotazované osoby poučeny, že jimi poskytované údaje mohou být použity jak proti žalobci, jakožto osobě kontrolované, tak i proti osobě informace podávající. Z tohoto důvodu nemůže být vyplněný dotazník dle názoru žalobce vůbec použit k důkazu. Předtištěný dotazník navíc neumožňuje volnou formou vyjádření dotazované osoby. Žalobce dále poukázal na to, že žalovaný nezohlednil skutečnost, že s M. H. dne 2. 4. 2012 uzavřel řádnou pracovní smlouvu, jakožto logické vyústění procesu najímání. Žalobce dále poukázal na likvidační charakter pokuty a tvrdil neústavnost spodní hranice sankce s odkazem na judikaturu Ústavního soudu ČR a Evropského soudu pro lidská práva a navrhl soudu předložení věci Ústavnímu soudu k posouzení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že dle § 228 odst. 1 zákoníku práce se zaškolení nebo zaučení považuje za výkon práce, za který přísluší zaměstnanci mzda nebo plat. Odměna za práci není definičním znakem závislé práce, neboť se jedná toliko o důsledek závislé práce. Pokud se týče předtištěných otázek, které jsou kladeny při kontrole, žalovaný je pokládá za nástroj přispívající k rychlosti a hospodárnosti řízení, které nebrání dotazovaným osobám uvádět i jiné skutečnosti. Pokud se týče námítky, že dotazovaná osoba nebyla poučena o možnosti nepodat vyjádření, poukázal žalovaný na to, že takováto povinnost mu není právním předpisem uložena, nejedná se totiž o výslech svědka, ale o výkon kontrolní činnosti. Navíc v deliktním řízení nebyl jako důkaz použit dotazník, nýbrž až Protokol o výsledku kontroly. Žalovaný dále uvedl důvody, pro které deliktní jednání žalobce pokládá za vysoce společensky škodlivé s tím, že odůvodnění sankce, která byla uložena na samé spodní hranici zákonného rozpětí, považuje za dostatečné.

Protože v mezidobí bylo před Ústavním soudem pod sp. zn. Pl. ÚS 52/13 zahájeno řízení o zrušení ustanovení § 140 odst. 4 písm. f) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), ve slovech „nejméně však ve výši 250 000 Kč“, podepsaný soud usnesením č. j. 78 Ad 30/2013-25 ze dne 8. 9. 2014 řízení přerušil. Nálezem ze dne 9. 9. 2014 bylo sporné ustanovení zákona zrušeno. Proto bylo ve výroku I. tohoto rozsudku dle § 48

odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vysloveno, že se v řízení pokračuje.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že oblastní inspektorát práce uskutečnil kontrolu v provozovně žalobce v Olomouci na ul. J. 103/23. Dne 23. 3. 2012 byla v provozovně zjištěna osoba M. H., vykonávající práci prodavačky bez pracovního poměru. Ta vypověděla, že práci koná nepravdělně od 19. 3. 2012, pracuje na zkoušku s příslibem pracovní smlouvy, pokud s ní bude majitel spokojen. Výsledky kontroly byly zachyceny v protokole ze dne 6. 4. 2012, proti němuž podal žalobce žádost o přezkoumání a následně námitky. Obě podání byla vyhodnocena jako nedůvodná. Dne 20. 9. 2012 bylo žalobci doručeno oznámení o zahájení řízení o deliktu, provádění důkazů se zúčastnil právní zástupce žalobce; v průběhu řízení žalobce odkázal na svá dřívější podání. Dne 30. 10. 2012 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, které žalobce napadl odvoláním, jež bylo zamítnuto napadeným rozhodnutím. Námitky vznesené žalobcem ve správním řízení se kryjí s námitkami žalobními.

Pokud se týče námitky, že nebyla prokázána závislá práce proto, že mezi žalobcem a pracovníci nebyla sjednána mzda za práci, ztotožňuje se soud zcela s obranou žalovaného, jak je uvedena výše.

Obdobně soud přisvědčuje žalovanému, pokud se týče absence poučení o tom, že výsledky kontroly mohou být použity v deliktním řízení proti osobě podávající vysvětlení či proti osobě, která jí umožnila výkon nelegální práce. Zde soud především podotýká, že předmětem přezkumu je rozhodnutí o deliktu žalobce, nikoli o deliktu M. H. Již z toho důvodu se žalobce nemůže dovolávat porušení domnělých procesních práv jiné osoby, než je on sám. Nadto soud poukazuje na judikatorně aprobovanou použitelnost výpovědí učiněných v jiných řízeních (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 24/2007-119 ze dne 30. 1. 2008, publ. pod č. 1572/2008 Sb. NSS), kde je z povahy věci nemožné upozorňovat vyslýchané na všechny možné myslitelné případy využití takto učiněné výpovědi. Soud neshledává také vadu řízení v použití dotazníku s předtištěnými otázkami, neboť tento nezabraňuje ani při kontrole, ani kdykoli později ve správním řízení doplnit údaje, které považuje osoba podávající vysvětlení za potřebné.

Naproti tomu důvodnou je námitka nepřiměřenosti uložené pokuty ve světle ústavní ochrany lidských práv a svobod. Jak je výše uvedeno, nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 52/13 ze dne 9. 9. 2014 byl zrušen § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti ve slovech „nejméně však ve výši 250 000 Kč“. Ústavní soud dopěl k závěru, že sporná právní úprava bránila řádné individualizaci konkrétního případu, neboť spodní hranice pokuty byla stanovena v takové výši, že omezovala rozhodující správní orgány přihlídnout k specifickým okolnostem různých případů, jakož i k osobám delikventů a jejich majetkovým poměrům. Do těchto majetkových poměrů mohla v některých případech zasáhnout se značnou intenzitou a šlo proto o zjevně nepřiměřenou výši spodní hranice pokuty, která dosáhla ústavní dimenze. Na základě tohoto nálezu připadá v úvahu i uložení nižší pokuty než

250 000,- Kč. Logicky však – protože k vydání citovaného nálezu Ústavního soudu došlo až v průběhu řízení před soudem – žalobou napadené správní rozhodnutí neobsahuje odůvodnění toho, proč byla zvolena pokuta ve výši 250 000,- Kč, s výjimkou konstatování, že jde o pokutu na samé spodní hranici (tehdy platného) zákonného rozmezí. Nelze samozřejmě oprávněně tento nedostatek žalovanému správnímu orgánu vzhledem k okolnostem vytýkat. Zároveň však ale nemůže rozhodnutí z tohoto hlediska obstát. Naopak, důsledky zrušujícího nálezu Ústavního soudu je nutno uplatnit ve všech probíhajících řízeních před orgány veřejné moci bez ohledu na to, v jaké procesní fázi se nacházejí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 80/2013-41 ze dne 2. 12. 2014, publ. pod č. 3167/2015 Sb. r. NSS). Bude tedy na správních orgánech, aby se znovu zabývaly stanovením výše pokuty s ohledem na konkrétní okolnosti dané věci. Při tom zohlední i skutečnost, že žalobce nakonec s M. H. pracovní smlouvu uzavřel a že tato od počátku uváděla, že její nelegální práce má v uzavření pracovní smlouvy vyústit, pokud se osvědčí (od počátku byl tedy výkon nelegální práce oběma účastníky pojmán jako dočasný).

Z výše uvedených důvodů krajský soud zrušil napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí (ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.). Současně krajský soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení (ust. § 78 odst. 4 s. ř. s.). Při novém projednání věci je žalovaný vázán právním názorem soudu (ust. § 78 odst. 5 s. ř. s.). V souladu s ust. § 76 odst. 1 s. ř. s. bylo ve věci rozhodnuto bez jednání.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého procesně úspěšnému žalobci vzniklo vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení.

Náklady žalobce tvoří zaplacené soudní poplatky ve výši 4 000,- Kč, odměna advokáta za dva úkony právní služby – a to převzetí věci a sepis žaloby dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhl. č. 177/1996 Sb., přičemž výše odměny za jeden úkon činí dle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5 vyhl. č. 177/1996 Sb. částku 3 100,- Kč, ve dvou režijních paušálech po 300,- Kč dle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. a 21% DPH ve výši 1 428,- Kč.

Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí, uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. závázal soud žalovaného zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněně podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Krajský soud v Ostravě
dne 16. dubna 2015

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu